

Ciència sí, però per a què serveix realment?

Published by [Interacció](#) [1] on 03/05/2018 - 17:51 | Last modification: 26/03/2026 - 11:34

La ciència es dona sovint per justificada. Innovació, progrés, competitivitat. Però quan es pregunta per la seva utilitat social, el discurs es torna menys clar. Qui defineix el valor de la recerca i amb quins criteris?

Quina és la utilitat de la ciència més enllà de la seva pròpia producció de coneixement? Qui en són els destinataris reals? Es pot identificar qui utilitza la recerca científica i amb quin impacte? Aquestes preguntes, que sovint queden fora del debat públic, són el punt de partida de l'obra col·lectiva *Penser la valeur d'usage des sciences*, dirigida per Olivier Glassey, Jean-Philippe Leresche i Olivier Moeschler.

El llibre situa la discussió en un context molt concret: el desplaçament progressiu de les polítiques de recerca cap a criteris econòmics. En les darreres dècades, la pressió per obtenir resultats mesurables i retorn econòmic ha reforçat les ciències aplicades, mentre que les ciències experimentals i les humanitats han vist reduït el seu reconeixement i finançament. Aquest gir no és neutre.

Implica una redefinició del sentit de la recerca. La ciència deixa de ser només una eina per entendre el món i passa a ser un instrument orientat a generar valor econòmic. El que no encaixa en aquest marc queda desplaçat o infrafinançat.

Davant d'aquesta situació, els diferents textos del volum proposen ampliar la mirada. No es tracta només d'analitzar els resultats de la recerca en termes de producció: articles, patents, innovació, sinó d'entendre'n els usos socials.

Aquí apareix una distinció clau: **output i outcome**.

Mentre que l'output mesura el que la recerca produeix, l'outcome intenta captar què provoca en la societat. Com es tradueix en pràctiques, en coneixement compartit, en capacitat crítica o en transformacions socials. Aquesta segona dimensió és molt més difícil de mesurar, però és la que dona sentit públic a la ciència.

Alguns dels autors del llibre ho aborden des de perspectives complementàries. Benoît Godin revisa històricament com la innovació es va popularitzar al segle XIX a través de la premsa i els escriptors, mostrant que la relació entre ciència i societat sempre ha estat mediada. Pierre Mounier, en canvi, situa el debat en el present digital, on emergeixen noves demandes de participació ciutadana en els processos científics.

Aquests exemples apunten a una idea de fons. El valor de la ciència no és inherent. Es construeix en la relació amb la societat. Depèn de com circula, de qui hi accedeix i de quins usos se'n fan. I això obre una pregunta que és, en última instància, política: **qui té legitimitat per definir aquest valor?**

Des de la política cultural i pública, aquesta qüestió és especialment rellevant. Si el valor de la ciència es redueix a l'impacte econòmic, es limita el seu paper social. Si s'amplia la mirada cap als seus usos socials, cal incorporar altres actors en la seva avaluació: ciutadania, institucions culturals, sistemes educatius.

En un moment en què es parla constantment de societat del coneixement, potser la pregunta més necessària és la més simple.

No què produeix la ciència.

Sinó per a qui i amb quin sentit es produeix.

Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona. Imatge: PRBB

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[2\]](#)[ERCIes \[2\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Tags: ciència i cultura

Tags: polítiques culturals

Tags: pensament cultural

Tags: recerca cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/ciencia-valor>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7583>